

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 5. TÜRKİYE ŞEHİRCİLİK KONGRESİ ÇALIŞMALARI BAŞLADI

Türkiye'de Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu ve Dünya Şehircilik Haftası kapsamında düzenlenen etkinlikler çeyrek yüzyıllık bir birikime erişmiş bulunuyor. Bu yıl 7-8-9 Kasım tarihlerinde Ankara'da, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ve Odamızın ortak etkinliği olarak düzenlenmesine karar verilen 25. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu, 1996 yılında yapılan 4. Türkiye Şehircilik Kongresini takiben, 5. Türkiye Şehircilik Kongresi olarak gerçekleştirilecek.

Bu yılki Kongre'de; siyasal, ekonomik ve toplumsal boyutlarıyla Türkiye'yi giderek daha fazla etkisi altına alan "Avrupa Birliği'ne Uyum Süreci"nin meslek alanımıza yansımaları ele alınacak. Böyle bir sürecin, çoğunlukla ekonomik ve siyasal boyutlarıyla değerlendirildiği, ancak bir sonraki aşamada kaçınılmaz olarak kentsel/toplumsal yaşam ve şehircilik bakımlarından gündeme geleceği açık bir biçimde ortada. Bu çerçevede, 5. Türkiye Şehircilik Kongresi, ilgili akademik ve mesleki çevrelerin, "AB Süreci ve Planlama" konusunu, bütün boyutlarıyla tartışmalarını amaçlıyor. *Devamı 2. Sayfada*

"AKAY KAVŞAĞI HAKKINDA" BASIN AÇIKLAMASI YAPILDI

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Melih Gökçek Ceviz Kabuğu programında halkın gözünün içine baka baka Akay kavşağı için "yasaya aykırı olarak yapılan" fazla ödemelere ilişkin yalan söylemiştir.

- Kent içi ulaşım açısından bakıldığında hiçbir işe yaramayan,
- Ankara ulaşım ana planında yer alan Çayyolu metrosunu engelleyerek Ankara'nın ulaşım sorunlarını arttıran, Bölgedeki ulaşım sorunlarına yeni zincirler ekleyen,
- Ankara kent merkezinin yayalara kapatılmasına ve tamamen araç işgaline uğramasına neden olan,
- Alt geçit yapımı öncesinde sıkışan trafikte beklemeyi, kavşak içinde, yeraltında beklemeye dönüştüren, Bilimsellikten tümüyle uzak Akay "yer altı kavşağı" projesi ile;

Ankara kentinin ve kent halkının trilyonları yeraltına ve yapımcı firmanın cebine gömülmüştür. *Devamı 6. Sayfada*

"GECEKONDU SAVAŞLARI" HAKKINDA BASIN AÇIKLAMASI

Su havzalarının ve doğal kaynakların tüketilmesine yol açacak her tür yapılaşma (planlı ya da plansız) engellenmelidir. Acı ve kan meraklısı süslü medyanın üzerine atladığı, dakikalarca ekranlara taşıdığı İstanbul'da su havzasında yer alan gecekonduların yıkımı sırasında yaşanan acı görüntüleri ve bu alanları koruma görevini "Ara Sıra" hatırlayan devletin "Askeri Güç Kullanarak" yaptığı bu uygulamayı izleyince bir soru gelip yerleşiyor. Yıkım bir çözüm mü? *Devamı 7. Sayfada*

İSTANBUL ŞUBEDEN HABERLER

10. Sayfada

ANKARA ŞUBEDEN HABERLER

5. Sayfada

PLANLAMA DERGİSİ ÇIKIYOR

3. Sayfada

5. Türkiye Şehircilik Kongresi...1. Sayfadan Devam

Böyle bir konu belirlenmesinin amacı, AB'ne üyeliğin ve uyum sürecinin siyasal olarak olumlanıp olumlanmadığını tartışmak ve bu konunun siyasal taraf(tar)ları arasında yer almak değil. Böyle bir tartışmanın meslek topluluğu ve planlama birikiminin zenginleştirilmesine anlamlı bir katkı yapmayacağını düşünüyoruz. Oysa, AB'ne üyelik ve uyum sürecine ilişkin tartışmaları Türkiye'de siyasal (ve dolayısıyla planlamaya ilişkin) dönüşümün içsel bir zemini olarak algılamak, uyum sürecini kentsel/toplumsal yaşam, çevre ve planlama boyutlarıyla ele almayı anlamlı bir mecraya taşıyacaktır. Başka bir deyişle, AB'ne uyum sürecini, taraf ya da karşıt olmayı geri plana atarak, somut bir olgu olarak kavramak; bu somut olgunun Türkiye'de planlama disiplini açısından ne tür yeni açılımlar getirebileceğine dair ipuçlarının altını çizmek, Kongrenin amacına ulaşması anlamına gelecektir.

Kongre'nin ilk çağrı metninin hazırlanması ve bildiri ana konularının belirlenmesi yönündeki çalışmalar devam etmektedir. Anılan çalışmalar tamamlandıktan sonra ilk çağrı metni ve Kongre afişleri ilgili kurumlara, üniversitelere dağıtılacak ve üyelerimize gerekli duyurular yapılacaktır.

ULUSAL ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası tarafından 7-10 Kasım 2001 tarihlerinde İçel'de düzenlenecek "IV. Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi"nin ilk çağrı metni ve broşürü Odamız Genel Merkezine iletilmiştir. Ana Teması "21. Yüzyılda Çevre Mühendisliği, Teknoloji ve Toplum" olarak belirlenen Kongre ile; akademik çevrelerin, yasa koyucu/uygulayıcı ve denetleyicilerin, teknolojiyi üreten ve uygulayan kesimlerin ve kamuoyunun, "aydınlık bir gelecek" için buluşturulması hedeflenmektedir. Katılımın ücretli olacağı Kongre ile ilgili detaylı bilgiye Odamız Genel Merkezinden ve/veya aşağıdaki iletişim adresinden ulaşılabilir.

Kongre İletişim Adresi:

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İçel Temsilciliği
Palmiye Mah. 1217 Sok. No: 9 İÇEL
Tel/Faks: 0 324 328 97 40
e-mail: kongre2001@cmo.org.tr
internet adresi: www.cmo.org.tr/kongre2001.html

BURSA KÜLTÜRPARK VE ÇEVRESİ PLANLAMA VE TASARIM YARIŞMASI SORU-CEVAPLARI

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından düzenlenmekte olan "Bursa Kültürpark ve Çevresi Planlama ve Tasarım Yarışması" kapsamında yer alan, katılımcıların sorularının cevaplanması aşaması tamamlanmıştır. Yarışma Jürisinin 26 Şubat 2001 tarihinde yaptığı toplantıda katılımcıların soruları cevaplanmıştır.

Yarışma Raportörlüğünce jürinin anılan toplantısının raporu, soru-cevaplar ve yarışma alanlarına ilişkin ek bilgiler Odamıza iletilmiştir. İlgilenen üyelerimiz söz konusu bilgilere Odamız Genel Merkezinden ulaşabilirler.

İSTANBUL'DA KENT İÇİ ULAŞIM SEMPOZYUMU YAPILIYOR

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından 28-30 Haziran 2001 tarihlerinde "İstanbul'da Kent İçi Ulaşım Sempozyumu" düzenlenecektir. Sempozyumda, sosyo-ekonomik ve siyasal sorunlara bağlı olarak sürekli göç alan büyük kentler için merkezi ve yerel yönetim tarafından yeterli etüt yapılmaksızın üretilen ve uygulanan ulaşım politikalarının sonuçları, İstanbul özelinde değerlendirilecek ve İstanbul'un sosyal, ekonomik, jeolojik, arkeolojik yapısına uygun; çevre ve insan psikolojisi gibi parametreleri de gözeten rasyonel çözümlerin nasıl üretilebileceğine ilişkin tartışmalar yapılacaktır. Sempozyumda ayrıca, İstanbul'da kent içi ulaşımının tarihçesi, kent içi ulaşımında çağdaş yaklaşımlar, araç teknolojileri, coğrafi bilgi sistemleri ve navigasyon kullanımı, deniz taşımacılığı, yasal mevzuatın teknoloji ve sosyal normlar doğrultusunda güncellenmesi gibi konular bağlamında kent içi ulaşım sisteminin sorgulanması ve çözüm önerilerinin tartışılması da gerçekleştirilecektir. Sempozyum hakkında detaylı bilgiye Odamız Genel Merkezinden ve/veya aşağıdaki iletişim adresinden ulaşılabilir.

Sempozyum Yazışma Adresi:

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Hüseyinağa Mah. Sakızağacı Cad. No:16
80080 Beyoğlu-İSTANBUL
Tel: 0 212 245 03 63/128 Fax: 0 212 249 86 74
e-posta: ulaşım-is@mmo.org.tr

WEB SAYFAMIZ YENİLENİYOR...

www.spo.org.tr adresindeki web sayfamız TR-NET sunucularına taşındı. Yakında yeni tasarımı ve geliştirilmiş içeriği ile üyelerimizle buluşacaktır

PLANLAMA DERGİSİ ÇIKIYOR

1986 yılında "Turizm Planlaması" dosya konusuyla yayın hayatına başlayan Odamız yayın organı Planlama Dergisi, birkaç yıllık bir aradan sonra, Haziran ayından itibaren yeniden çıkmaya başlayacak. Dosya konusu olmaksızın, meslektaşlarımızın mevcut birikimlerinin değerlendirileceği Haziran sayısından sonra, Eylül ayında "Afet ve Kent Planlama" konulu bir sayının daha yayınlanması amaçlanıyor.

İstanbul ve İzmir'de temsilcilikleri oluşturulan Planlama Dergisi Yayın Kurulu çalışmalarına şu üyelerimiz katılıyor: Çağatay Keskinok, Nevzat Uğurel, Nevzat Can, Şennur Aldemir, Tunga Köroğlu, Aynur Y. Çakır, E. Serdar Karaduman, Osman Balaban ve Erhan Demirdizen.

Üyelerimiz, Planlama Dergisinin içeriği, dosya konuları hakkındaki görüş ve önerileri ile eleştirilerini yayınlar@spo.org.tr ve spo@spo.org.tr adresine yazabilirler.

ODA DANIŞMA KURULU ANKARA'DA TOPLANDI

31 Mart 2001 tarihinde Oda Genel Merkezinde yapılan Danışma Kurulu'nda Şehir Planlama Mesleğinin ve Odamızın gündemindeki çeşitli konular görüşüldü. Bunlar arasında, düzenleme kurulu tarafından konusu "AB Süreci ve Planlama" olarak belirlenen 25. Dünya Şehircilik Günü 5. Türkiye Şehircilik Kongresi, Kamu Arazilerinin Özelleştirilmesi, Endüstri Bölgeleri Hakkındaki Kanun Tasarısı, İçişleri Bakanlığı'nca yürütülen "İstanbul İçin Yeni Bir Yönetim Modeli" çalışması, Çevre Düzeni Planlarındaki yetki karmaşası, "Belediye Çalışanı Plancılar Buluşması-Meslek İçerisi Eğitim Semineri" sonuçları, İmar Planlarının Yapımını Yüklenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Yeterlilik Yönetmeliği ile ilgili sorunlar, mesleki yayınlar, oda-üye-örgüt ilişkilerimiz bulunuyor.

Danışma Kurulu toplantısına şu üyelerimiz katıldı: Eser Atak, Çağlar Meşhur, İbrahim Gündoğdu, İlker Aytar, Nevzat Can, Menekşe İçen, Canan Önem, Dilek Dönmez Taner, Murat Özyaba (Bursa), Mustafa Oğuz Sinemillioğlu (Diyarbakır), Levent Horoz (Hatay), Kadem Karaağaç (Eskişehir), Yesari Sezgin (Zonguldak), Levent Livduumlu (Kayseri), Keziban Kutlu, Fatih Yılmaz (Konya), Ahmet Turgut (İstanbul), Orhan Sarialtun, Hüseyin G. Çankaya, Derya Kesik, Özgür Saçın, Başak Erbil (Ankara), Feray Salman, Uğur Bultan, E. Serdar Karaduman, Binali Tercan, Dilek Yıldız, Aynur Y. Çakır, İsmail Hodoğlugil, Elif Tunceroğlu, Bülent Atik, Seydihan Çamur, N. Özgür Demir, Erhan Demirdizen, Osman Balaban ve Necati Uyar.

KARADENİZ'DE ÇEVRE, KİMLİK VE MİMARLIK SEMPOZYUMU YAPILDI

Mimarlar Odası Ordu Şubesi tarafından düzenlenen Sempozyum 14-15 Nisan 2001 tarihlerinde Ordu'da yapıldı. Odamız Ordu Temsilciliğinin de katkılarıyla gerçekleştirilen Sempozyumun açılışında Mimarlar Odası Ordu Şube Başkanı Talat Köksal, Mimarlar Odası Genel Başkanı Oktay Ekinci, Ordu Belediye Başkanı Fikret Türkyılmaz birer konuşma yaptılar. Mimarlar Odası Genel Başkanı Oktay Ekinci tarafından yönetilen ilk oturumda Oda Genel Başkanımız Necati Uyar "Çevreyi Gözetken Planlama ve Karadeniz" başlıklı bir sunuş yaptı. Oturumda ayrıca Mimarlar Odası Trabzon Şube Başkanı Bekir Gerçek "Karadeniz'de Öncelikli Sorunlar ve İmar" konulu, Çevre Bakanlığı ÇED Genel Müdürlüğü Planlama Daire Başkanı, Şehir Plancısı Ertuğrul Alparman "Çevre Düzeni Planlaması ve Karadeniz" konulu, Yıldız Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hüseyin Kaptan "Planlamada Öncelikler ve Ordu" konulu, Mimar Sinan Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengiz Eruzun "Koruma Çalışmaları ve Sonuçları" konulu sunuşları gerçekleştirdi.

Sempozyumun ikinci oturumunda "Ordu'da İmar, Kimlik ve Çevre" konulu forum gerçekleştirildi. Forumda genel sunuşu Mimarlar Odası Ordu Şube Başkanı Talat Köksal ile Odamız Ordu Temsilcisi Birol Yılmaz yaptılar. Forum Sempozyum katılımcılarının katılımıyla tamamlandı. Sempozyumun ikinci günü Boztepe'ye ve Doğal Sit Alanı ilan edilen Kurul Kayalıklarına düzenlenen Teknik Gezi ile son buldu.

Oda Başkanımız Necati Uyar tarafından Sempozyumda yapılan, sunuş Evrensel Gazetesinin 23 Nisan 2001 tarihli baskısında yayınlandı. (Bkz. Bülten Syf. 8-9)

TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME KONULU PANEL YAPILDI

Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Düşünce ve Sanat Kulübü tarafından düzenlenen "Türkiye'de Özelleştirme" konulu panel 22 Mart 2001 tarihinde Eskişehir'de yapıldı. Osmangazi Üniversitesi Prof. Dr. Necla Özdemir konferans salonunda gerçekleştirilen panele Oda Başkanımız Necati Uyar da katıldı. Her yönüyle Türkiye'de özelleştirmenin tartışıldığı paneli Prof. Dr. Fazıl Tekin yönetti. Panele Elektrik Mühendisleri Odası'ndan Mustafa Kadioğlu, Türkiye Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odaları Birliği'nden (TÜRMOB) Ahmet Akın ve Oda Genel Başkanımız Necati Uyar katıldılar.

Necati Uyar yaptığı sunuşta, yapılan özelleştirmelerin kent yaşamına etkilerine değinerek, yapılan özelleştirmelerle geçmişte kentlere olumlu katkılar yapan mekanların ortadan kaldırıldığını söyledi. Kamu arazilerinin satışı ile ilgili bir değerlendirme de yapan Uyar Odamızın konuya ilişkin görüşlerini izleyicilere aktardı. Enerji alanında yapılan özelleştirmeler ve KİT'lerin özelleştirilmesi ve yarattığı sorunlar panelde ele alınan ve tartışılan diğer konulardı.

4. AVRUPA ŞEHİRLER VE ŞEHİR PLANCILARI BİENALİ EYLÜL'DE ROTTERDAM'DA YAPILACAK

20-22 Eylül 2001 tarihlerinde Hollanda'nın Rotterdam kentinde yapılacak olan 4. Avrupa Şehirler ve Şehir Plancıları Bienali, Hollanda Şehir Plancıları Derneği ve Hollanda Mekansal Planlama ve Konut Enstitüsü'nün işbirliği ve Avrupa Şehir Plancıları Konseyi (ECTP-European Council Of Town Planners) desteği ile gerçekleştirilecek. Bienalin konusu "Kentlerin Kültürleri-Yeni Fırsatlar Yaratın Dönüşümler" olarak belirlendi. Kalıcı kültürel gelişmeler ile Avrupa'da kentsel tasarım ve planlama arasındaki ilişkilerin, Bienalde dört konu başlığı etrafında ele alınması amaçlanıyor. Bunlar, küresel ve yerel kültürler arasındaki karşılıklı etkileşim, kültürel mirasın geliştirilmesi ve korunması, kentin çeşitli kültürel kimlikleri ve kamusal alanın tasarımında yeni tartışmalar.

Bienale, Avrupa ülkelerindeki bilgi ve deneyimlerin aktarılması ve çıkarılacak dersler konusundaki tartışmalara, "www.biennialtownplanning.org" sitesinde duyuruları yapılan bienalin digital broşürünün mayıs ayı içinde odamıza gönderileceğini ve odamızın "www.spo.org.tr" adresinden broşüre erişilebileceğini duyururuz.

İLLER BANKASI İHALE DAİRESİ BAŞKANLIĞI 12.04.2001 TARİHLİ İHALE SONUÇLARI

KAVAK (SİVAS)	İndirim Oranı
1. Ömer Kılıç	Teşekkür
2. Fatma Balaban	%25.3
3. Hüseyin Oflaz	%23.9
4. Orhan Beker	%24.0
5. Mustafa Hoşafçı	%27.7
6. Gökhan Ünal	Teşekkür
7. Nağihan Canbulut	%35.0
8. Buket Özenbaş	Katılmadı
9. Cem Şaşmaz	Katılmadı
10. Şenol Alparslan	Katılmadı
11. Uğur Bultan	Katılmadı
12. A.Saffet Atik	Teşekkür
İHSANİYE (KOCAELİ)	
1. Ekrem Ünver	Mektup İade
2. Cüneyt Erginkaya	Teşekkür
3. Nalan Urlu	%26.0
4. Mehmet Aydemir	%28.86
5. Yıldız Okçuoğlu	%21.7
6. E.Semra Kutluay	%25.08
7. Ali Osman Şahin	%27.50
8. Coşkun Günal	%25.3
9. Fikret Ünlüer	%22.1
10. Ruhi Güler	%28.9
11. Gülseren Çakıroğlu	Katılmadı
12. Gülay Bozkurt	Katılmadı
AYDOĞMUŞ (KONYA)	
1. Hasan Şahintürk	Teşekkür
2. Metin Ateş	Teşekkür
3. Meltem Melikoğlu	%28.52
4. Kadem Karaağaç	%23.9
5. Özgür Kocaman	%27.8
6. Metin Topcan	%27.86
7. Şükrü Kulein	Katılmadı

8. Mehmet Kanatsız	Katılmadı
9. Uğur Kavlak	Katılmadı
10. Mustafa Taycı	Katılmadı
11. Nuh Recep Şahin	Katılmadı
12. Savaş Gündoğdu	Katılmadı

BÜYÜKABDIÜŞAĞI (KIRŞEHİR)

1. Serhat Değerli	Mektup İade
2. S. Nazmi Kaynaş	Teşekkür
3. Neslihan Demirdöven	%24.67
4. Musa Yıldırım Toker	%34.29
5. Semra Kalkan	Eksik
6. Mustafa Kemikkıran	Geçersiz
7. S. Deniz Polatkan	İptal
8. Özgür Saçın	%28.2
9. Mustafa Dolular	Katılmadı
10. Özlem Habibe Uçar	Katılmadı
11. Şebnem Kayhan	Katılmadı
12. Selda Yerlikaya	Katılmadı

GÜMELE (KÜTAHYA)

1. M.Mustafa Turan	Teşekkür
2. Mustafa Kaynar	Teşekkür
3. Erkin Yazacan	Mektup İade
4. Yusuf Okçuoğlu	Teşekkür
5. Şeniz Güler	%25.0
6. Demet Peker	%27.8
7. Şeyda Atagün	%26.0
8. İlnur Karakaş	%23.75
9. Menekşe İçen	%30.30
10. Okay Yücel	%24.35
11. Cafer Ulutaş	Katılmadı
12. Uğur Songeldi	Katılmadı

GÜNEŞAÇAN (TOKAT)

1. Ali Sinan Özer	%31.0
2. Yaser Gündüz	%28.3
3. Aylin Karahisar	%24.75
4. Bora Yüzer	%31.88
5. Ümit Akkaya	%31.32
6. Şahin Kaynar	%35.07
7. Murat Keskin	%23.22
8. Arife Demirdinçer	Katılmadı
9. Arzu Başaran	Katılmadı
10. Hakan Gerçek	Katılmadı
11. Türker Eren	Katılmadı
12. Yelda Kurultay	Katılmadı

Not: İhaleleri kazananların isimleri koyu yazılmıştır.

25.04.2001 TARİHLİ İHALE SONUÇLARI

BEZİRHANE (ANKARA)	
Ömer Bayramoğlu	%32.72
DULKADIRLI (KIRŞEHİR)	
Ali Alper Uysal	%31.10
EMEN (KONYA)	
Erol Aydoğdu	%32.23
KIRKPINAR (KONYA)	
A. Alphan Akay	%29.70
SALBAŞ (ADANA)	
Hasan Şahintürk	%32.10
TUZYAKA (KONYA)	
Murat Dündar	%29.89

Not: Son ihale ile ilgili yukarıda verilen bilgiler İller Bankası'nca açıklanan resmi bilgilerdir. Bankanın yeni uygulaması nedeniyle diğer katılımcılara ve onların indirim oranlarına ilişkin bilgi alınamamıştır.

GÜVENPARK İÇİN YENİ BİR GİRİŞİM YAPILDI

Güvenpark'ın, Jansen planındaki temel tasarım ve planlama verilerine ve ilkelerine sadık kalmak koşuluyla tümüyle yaya kullanımına yönelik olarak yeniden düzenlenmesi, parkın bütünlüğünü bozan otobüs ve minibüs duraklarının bu alandan kaldırılması konusunda, Cumhurbaşkanımız Sayın Ahmet Necdet SEZER'e, alternatif çözüm önerilerini içeren, yardım ve desteklerini beklediğimizi belirten bir mektup ilettik. 1998 yılında Doç. Dr. Çağatay KESKİNOK'un Cumhurbaşkanlığı Makamı'na ve ilgili kurumlara sunduğu, Güvenpark'ın ve Güven Anıtı'nın çevresinin düzenlenmesi konusundaki raporuna istinaden oluşturulan komisyon, Ankara Valiliği'nde toplanmış, toplantıda en önemli sorunun bu alanda yer alan ve parkın bütünlüğünü bozan otobüs ve dolmuş durakları olduğu üzerinde görüş birliğine varılmış, parkın yeniden düzenlenmesi için bir yarışma yapılmasına karar verilmiştir. Ancak, yapılan bu toplantı üzerinden iki yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen, henüz somut bir çalışma yapılmamış, iyi niyetli ve özverili kişisel çabalara rağmen ilgili kurumlar gerekli duyarlılığı göstermemişlerdir. Şubemiz tarafından Cumhurbaşkanına yazılan mektup, konunun yeniden gündeme getirilmesi amacını taşımaktadır.

Mektupta Güvenpark'a ilişkin şu tespitlere yer verilmiştir: "Cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki yeni başkent düşüncesi ile özdeşleşmiş, önemli bir tarih ve kültür varlığı olan Güvenpark; Ankara'nın rastlantısal olarak seçilmiş bir noktasında yer almamaktadır. Genç Cumhuriyetin kurucularına göre; yeni hükümet merkezi Ankara, yeni bir anlayışla planlanmalı, tasarlanmalı ve inşa edilmeliydi. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlıklar gibi Cumhuriyetin yeni kurumlarına verilen önem planlama ve tasarım anlayışını kökten etkiliyordu. Güvenpark ve Güven Anıtı, güney ucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi ile sona eren Bakanlıklar sitesinin önemli bir parçasıdır. Bu alanın yerleşim planı Herman Jansen'e ait olup, Güvenlik ve savunma düşüncesini yansıtan Anıt, mimar Holzmeister ve heykeltıraşlar Hanak ve Throak tarafından tasarlanmıştır. Anıt, ön ve arka havuzu ve Güvenpark ile bir bütün olup Jansen planının ön görmüş olduğu şemanın önemli bir parçasıdır. Planda; Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Güven Anıtı arasında, Bakanlıkların konumlanışını geometrik anlamda belirten, aralarındaki fiziksel ilişkiyi Ankara Kalesi'ne kadar sürdüren bir aks ile Güven Anıtı ve Meclis arasında bir yaya yolu ve yeşil alan düzenlenmesi öngörülmüştür. Jansen, plan raporunda Bakanlıklar sitesinin bu noktasının bilinçli olarak

yapılaşmaya açılmadığını ve halka açık yeşil alan haline getirildiğini belirtmiştir."

ANKARA'NIN SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN YENİ BİR PLATFORM

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Ankara Şubesi, sivil toplum örgütleri ve meslek odaları temsilcilerinin katılımıyla oluşan yeni bir platform çerçevesinde; Ankara'nın çeşitli sorunlarının belirlenmesi, bu sorunların çözümlerine ilişkin ortak kararlar alınarak daha etkin çalışmalar yapılabilmesi amacıyla toplantılar düzenlemektedir. Plansız yapılaşma, kavşaklar, kent içinde yapılan düzenlemelerde insan faktörünün önemsenmemesi, yeşil alan ve parkların bakımsızlığı ve yetersizliği gibi sorunlar üzerinde tartışılan toplantılarda; çözümün yerel yönetimlerde odaklanması nedeniyle halka yönelik eylem planları oluşturularak bu kapsamda çeşitli etkinlikler düzenlenmesi konusunda kararlar alınmıştır. Toplantılara katılan Şube Başkanımız Orhan SARIALTUN, "Kent Merkezleri Yayalarıdır" sloganı çerçevesinde bir etkinlik düzenlenmesi önerisinde bulunmuştur.

SEMT BİRİMİ DANIŞMA KURULLARI

Yenimahalle Belediye Başkanlığı'nca; halkın yerel istemleri doğrultusunda hizmet verebilmek, katılımcı ve üretken bir yerel kitleye ulaşabilmek amacıyla; Sivil Toplum Örgütleri ve Meslek Odaları temsilcilerinin katılımıyla Semt Birimi Danışma Kurulları oluşturulmuştur. Şubemizi temsilen; Çayyolu Semt Birimi Danışma Kurulu'na Ömer Hamdi KIRAL, Batıkent Semt Birimi Danışma Kurulu'na Başak ERBİL katılmaktadır. Gazi Mahallesi Semt Birimi Danışma Kurulu oluşturulma süreci içerisinde.

2001 YILI YAZ GEZİLERİ BAŞLIYOR

İç Anadolu ve Karadeniz'den sonra Şimdi de Ege'ye gidiyoruz. Üyelerimizden gelen istekler doğrultusunda yaz dönemi gezileri başlıyor. Gezilerden ilki 12-13 Mayıs 2001 tarihlerinde olacak. Yeni rotamız; Sart Arkeolojik Sit Alanı (Salihi), Gölcük Doğal Sit Alanı, Ödemiş, Birgi Kentsel Sit Alanı. Gölcük Otel'de 1 gece konaklamalı olarak düzenlenecek gezi kapsamında Ödemiş'in otantik pazarının gezilmesi, Gölcük'ün güzel doğasında piknik ve yürüyüş gibi etkinliklerde yer alacak.

Gezi programı, ücreti ve katılım gibi konularla ilgili detaylı tüm bilgiyi Ankara Şubemizden öğrenebilirsiniz. Ücret ödemelerinde gereken kolaylıklar da gösterilecek. Dileyen üyelerimiz gezi ücretlerini kredi kartları ile ödeyebilirler.

"Akay Kavşağı Hakkında"... 1. Sayfadan Devam

Belediye başkanı sayın Gökçek televizyonda 11.000.000. \$ keşif ile başlayan işin yaklaşık 40.000.000 \$ gibi bir fiyat ile tamamlanacağını söylemiştir. Yapım işinin bitiş tarihi olarak açıklanan tarihin üzerinden 2 yıldan fazla bir süre geçmiş olmasına rağmen halen tamamlanamamış olan kavşak projesi için keşif bedelinden (dolar bazında) % 400 oranında fazla ödeme yapılmıştır. Sayın Gökçek bu durumu Devlet İhale Kanununun 63. Maddesi ile açıklamaya çalışmış ve fazladan yapılar ödemeleri açıklamaya çalışmıştır.

Göreve gelir gelmez "Sanatın içine tüküren" yaptığı yanlış uygulamalar ve kente verdiği zararlar konusunda uyarı görevin yerine getirenlere "Zeka Özürlü" diyerek hakaret eden sayın Gökçek, yapılan fazla ödemeler konusunda hesap vermesi gerekirken, hesap soranları da yasayı bilmemekle itham etmiştir.

Asıl yasayı bilmeyen sayın Gökçek ve ekibidir.

Kendilerini savunmak amacıyla kullandıkları 63. Maddenin ilk cümlesinde ".....KEŞİF VE SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLMİYEN İŞ ARTIŞI VEYA EKİLİŞİ ZORUNLU HALE GELİRSE....." ifadesi yer almaktadır. Ancak bu durumda keşif artışından söz edilebilir ve bu oran % 30'u geçemez denilirken, bu oranın üzerinde ödeme yapılması ise çok istisnai bir durum olarak ele alınmıştır. Bu ödemenin yapılabilmesi için yine "KEŞİF VE SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLMİYEN , TÜNEL VE TEMEL" benzer işlerin ortaya çıkması gereklidir.

Tümüyle bir altgeçit projesi olan Akay Kavşağı'nın keşif aşamasında öngörülme "Tünellerin" oluşması, bunların projede yer almamış olması gerekiyor. Bu durumda fazla ödemelerin açıklanması için, Kamuoyu önünde sayın Gökçek'in şu soruya yanıt vermesi gerekiyor?

Keşif bedelinin "Dolar Bazında" 4 katı fiyat artışı yapmanızı gerektiren ve PROJESİNDE YER ALMAYAN iş artışları nelerdir? Tümüyle bir altgeçit projesi olan Akay Kavşağı'nda projesinde ve ilk keşif aşamasında öngörülme hangi tüneller yapılmıştır? Ancak her zaman olduğu gibi sayın Gökçek'in konuyu saptırmaya çalışacağını biliyoruz, ekonomik çöküntü içinde olan halkı ve ülkenin kaynaklarını savuran sayın Gökçek'in yasayı defalarca okusa da işlediği suç kavramasını da beklemiyoruz. Ancak Ankara Cumhuriyet Savcılığını ve ilgili diğer tüm kurumları yapılan bu fazla ödemelerin halka geri iadesinin sağlanması için "Kamu Adına" göreve çağırıyoruz.

Necati UYAR - TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

6 Nisan 2001 tarihli Cumhuriyet ve 14 Nisan 2001 tarihli Akşam gazetelerinde yayınlanmıştır.

HAZİNE ARAZİLERİNİN SATIŞI HAKKINDA AÇIKLAMA:

"BU SATIŞ KENTLERİMİZİN VE ÇOCUKLARIMIZIN GELECEĞİNİN SATIŞIDIR ! "

Maliye Bakanı sayın Sümer Oral tarafından açıklanan Hazine Arazilerinin Satışı, bu alanların hızla likite çevrilmesi, kent merkezlerinde, kamu elinde olduğu için, boş kalabilmiş ender bulunan alanların satılması ve özel mülkiyete dönüştürülmesi ve bunun salt "RANT SAĞLAMAK" amacıyla yapılması düşüncesi ülke geleceğinin satışa çıkarılmasıdır.

Çark !

Ülkemizin bugün içinde bulunduğu (içine sokulduğu) durumda işletilen "Müflis Tüccar" mantığı ile elde ne var ne yoksa haraç mezat satışa çıkarmak, düşüncesiyle yaratılan çark halkımızın bugününü ve geleceğini karartmaktadır. Yöneticilerin (kapalı gözleri önünde yaşanan banka soygunlarından kaçırılan paraların yarattığı boşluğu doldurmak amacıyla satışa çıkarılan kamu arazilerinin muhtemel alıcılarının da "Banka Boşaltıcılar" olacağı açıktır.

Hazine Değil Kamu !

Tüm halkın ortak malı olması gereken Kamu Arazilerinin "Hazine Arazisi" olarak adlandırılması, tülenmez bir kaynağı varmış gibi davranılması bir kandırmadır. Satılan ve yok edilen ülke çocuklarının geleceği, halkın ortak malıdır.

Rant Düzeni !

Yaşanan depremler sonrasında işte suçlu ! diyerek suçlanan rantiyeci düşünce maliye bakanının açıklamasıyla su yüzüne çıkmıştır. Kent merkezlerinde yer alan kamu arazilerinde imar değişikliği yapılarak rantın artırılması düşüncesi uygulamaya geçirilemez. Yapılacak bu türden düzenlemeler yürürlükteki mevzuata göre suçtur. Kentlerde özel mülk sahiplerinin yüksek rant beklentileri ile peşine düştükleri, "Kamu Yararına, Planlama İlkelerine ve Hukuka Aykırı" bu yöntemle devleti yönetenler yönelmesi de içler acısıdır.

Atıl Değil Gelecek !

Sayın maliye bakanı; eğer amacınız gerçekten "Atıl durumdaki bu arazileri değerlendirmek" ise zaman geçirmeden bu alanların kamu yararına kullanılmasını sağlayacak düzenlemeleri yapın. Bu alanların satışı bunların değerlendirilmesi değil yok edilmesidir.

Bir Satış Önerisi !

Eğer gerçekten atıl durumda işe yaramayan mallarınız satacaksanız size çok para getirecek bir öneri de bizden Milletvekili Lojmanlarını satın.

Necati UYAR - TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

15 Mart 2001 tarihli Hürriyet ve 1 Nisan 2001 tarihli Milliyet gazetelerinde yayınlanmıştır.

"Gecekondu Savaşları"...1. Sayfadan Devam

Bu sorunun yanıtını verebilmek için öncelikle devletin görevleri, gecekondu, gecekonducu, kaçak yapılaşma, barınma sorunu ve planlama kavramlarının ne anlama geldiğini bir kez daha düşünmek gerekiyor.

Bu kavramları ele almadan önce de Anayasanın bazı maddelerini hatırlamakta yarar var.

Madde 21- Kimsenin konutuna dokunulamaz.

Madde 23- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Madde 57- Devlet şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır.

Devlet olarak adlandırılan kurumlar bütünüdür kentlerde kaçak yapılaşmanın önlenmesi, sağlıklı bir çevre oluşturulması görevlerini öncelikle yerine getirmesi gerekiyor. Bu kapsamda yerleşme hürriyetine sahip olan halkın kentlerde yaşamasını ve yerleşmesini, barınmasını sağlayacak tedbirlerin alınması görevi ilk yapılması gereken görevlerdendir. Var olan sistem irdelendiğinde devletin bu desteğini büyük kentlerde ve çevresinde yer seçen sanayiciler ve sermaye güçleri için kullandığı, bu kesimlerin desteklendiği, kredilendirildiği ve diledikleri yere yerleşmelerinin sağlandığı görülüyor. Adapazarı ve İzmit'te birinci sınıf sulu tarım alanlarında yer seçen Sanayi tesisleri, fidanlıklarda araç üretme meraklısı FORD benzeri sanayi tesisleri, orman alanlarında, "Yeşillikler İçinde" eğitim vermek isteyen KOÇ, SABANCI, BİLKENT benzeri sermaye üniversiteleri, göl havzalarına yapılan "Tahkim Destekli" Cargill benzeri yabancı sermaye yatırımları bunun en güzel örnekleridir.

Devlet sermaye yatırımlarına ! (İşgallerine) karşı olanca sevecenliği ile ve "Anayasal Görev" bilinciyle desteğini sürdürürken, Organize Sanayi Bölgeleri, çıkarılan bir yasa ile kendi içinde bağımsız devletçikler haline getirilmekte, bu yasa yürürlüğe soktukten sonra da hızını alamayan hükümet Endüstri Bölgeleri Yasa Tasarısını da gündeme getirerek hizmetlerini sürdürmektedir.

Devlet desteği ile kentlerin çevresinde yer seçen sanayi tesislerinde, ucuz işgücü olarak kullanılan yoksul halk kesimleri, yerleşme ve barınma gereksinimlerinin karşılanmasında herhangi bir destek alamamaktadır. Devletin anayasal görevini yerine getirecek tedbirleri almaması, kent çevresinde kendi konut sorununu çözmeye çalışan "gecekonducular" olarak adlandırılan insanları ve bu insanların içine sığındıkları konutları "gecekondu" kentlerimize hediye etmektedir.

Gecekonduları çeken, gecekonducuyu sömürerek büyüyen sermayenin kaçak yapılarını yasallaştırmak için insan üstü gayret sarf eden yöneticilerimiz, gecekondu halkı ile ilişkisini "Tam Teçhizatlı Jandarma" aracılığı ile kurmayı tercih etmektedir. Yoksul halkın konut sorununa çözüm olarak geliştirdiği Gecekondu, yöneticilerin gözünde seçim öncesi politika malzemesi, boşaltılan banka kasalarını dolduracak para kaynağı olarak görülmektedir. Bu gözle bakılan gecekondu, izlenen plansızlık politikasının da bir sonucu olarak yapım aşamasında engellenmemektedir. Her biri birer "Dev Gecekondu" olan sermayenin tesisleri korunup kollanırken, halkın sığındığı yapılar başlarına yıkılmaktadır. 1950'li yıllarda başlayarak hızla artan kente göç, bugün olduğu gibi önümüzdeki yıllarda da etkisini sürdürecektir. Yakın bir gelecekte ülke nüfusunun % 80'i gibi büyük bir oranının kentlerde yaşayacağına söyleyen yöneticiler, bunun gereği olan politikaları ve planlama araçlarını devreye sokmaktan, görevini yapmaktan ısrarla kaçınmakta, plansızlığı tercih etmektedirler.

Su havzaları içinde oluşan Sultanbeyli benzeri kaçak yapı cennetlerini, ormanların içindeki işgalci "gündüzkondu" olan villaları, üniversiteleri, sanayi tesislerini görmeyen yöneticilerin gecekondu halkı ile onların çocuklarından oluşan askeri güçleri karşı karşıya getirmesi ve birbirine kırdırması kabul edilemez.

Ülkeyi yönetenleri, 27 mart 2001 günü İstanbul'da yaşanan yıkımın görüntülerini bir kez daha izlemeye çağırıyorum. Konutu yıkılan yoksul halkın barınması için bugüne kadar nasıl bir çözüm önerisi geliştirdiklerini sorgulamaları gerekiyor. Aldıkları asgari ücretle gecekondu yapımını bile gerçekleştiremeyen, gecekondu kiralardan öteye gidemeyen halk kesimlerinin, hangi koşullarla konut sahibi olabileceğinin yanıtının verilmesi gerekiyor.

Yöneticilerin çoğunlukla kendilerine engel olarak gördükleri Anayasayı, bir kez daha okumaları ve anlamaları gerekiyor. Devletin Anayasal görevi halkın konutunu başına yıkıp onları ortada bırakmak değil, "şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri almaktır"

Necati UYAR - TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı
30 Mart 2001 tarihli Evrensel gazetesinde yayınlanmıştır.

ÇEVREYİ "GÖZETEN" PLANLAMA VE KARADENİZ...

Ülkemiz koşullarında planlamanın çevreyi gözettiğinden söz edilebilir mi? Bu konunun açıklığa kavuşturulabilmesi için öncelikle bazı temel tanımlamaların hatırlanması, Türkiye'de var olan sistemin irdelenmesi gerekiyor. Öncelikle "Planlama" kavramından söz etmekte yarar var.

Planlama

Planlama, özelde mekansal planlama, kullanım türlerinin mekanda tanımını ve düzenlemesini yapan bir disiplindir. Planlama bu açıdan bakıldığında kaynakların nasıl kullanılacağını veya kullanılmayacağını belirleyen bir öneme sahiptir. Bu güne kadar mekansal planlamaya ilişkin geliştirilen tüm düzenlemeler, planlamanın insan gereksinimlerinin karşılanması için kullanılan bir mekanizma olması temelinden hareketle hazırlanmıştır.

Kamu Yararı

Bu sistemin kurgusunda var olan insan temelli yaklaşımla planlama, "toplumsal fayda" amaçlanarak, "kamu yararına" düzenlemelerin aracı haline getirilmeye çalışılmıştır. Ancak amaçlanan bu toplumsal fayda, özellikle ülkemiz ve benzeri ülkelerde, kısa zamanda yozlaşarak kişisel fayda kavramına dönüşmüştür. Kişisel fayda sağlamanın aracı haline gelen planlama, sağladığı rantın farkına varan güçlerin silahı ve politik açıdan da yandaş kayırma aracı haline gelmiştir.

Yetki sahibi olanların gözünde rant paylaşım aracı olarak görülen "mekan planlaması" temel çıkış noktası olan insana fayda kavramını bile eşitlikçi uygulayamaz hale gelmiştir. İnsanın kendine fayda sağlamak amacıyla düzenlediği, ancak bunu bile eşitlikçi uygulayamayan, en büyük amacı rant sağlamak haline gelen planlamanın, insanın içinde yaşadığı doğada yaşayan diğer canlılara karşı eşitlikçiliğinden de söz edilemez.

İmar Yasası

Mekansal planlamanın ülkemizde kullanılan aracı olan İmar Yasası'nın amaç başlıklı maddesinde "Bu kanun yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla düzenlenmiştir" denilmektedir. Yasanın içeriği ve uygulamaları incelendiğinde ise amaç maddesinde yer alan "çevre şartlarına uygunluk" kavramının ne kadar içi boş bir kavram olarak burada yer aldığı ortaya çıkmaktadır.

Ekosistem

Bugün geldiğimiz noktada, doğal yaşam alanları artan nüfusun gereksinimlerinin karşılandığı, açgözlü tüketim toplumunun harcamasına sunulan meta haline gelmiştir. Oysa ki doğal ekosistemlerdeki biyolojik zincir ve ağlar göz önüne alındığında, her bir canlının sistem içinde eşit haklara sahip olması gereği ortadadır. Doğal ekosistemi ayrı bir olgu gibi gören anlayışın göstergesi olan "nasıl kullanabiliriz" yaklaşımının yerini kent ekosistemi ile doğal ekosistemi bir bütün olarak gören "nasıl birlikte yaşarız" anlayışının alması acil gerekliliktir. Tabi ki burada en zor olan, kendilerini doğaüstü birer varlık olarak algılayan insanların, kendi varlıklarını ancak ekosistemin kendi dengesi içinde koruyarak sürdürebileceğini kabullenmesidir.

Çevre Duyarlılığı

Son yıllarda artan çevre duyarlılığı da bu kabullerin bir sonucudur. İnsanlar doğaya verdikleri zararlar kendilerine yansımaya başlayınca, doğayı korumaya, çevre sorunlarının ortadan kaldırılması için çalışmaya başlamışlardır. Daha başka bir deyişle insan kendi varoluşunu sürdürebilmek endişesi ile doğayı korumaya yöneldiği.

Türkiye ve Çevre Bilinci

Dünyada artan doğal çevre duyarlılığının, benzeri duyarlılıklar Türkiye'de de özellikle son yıllarda yaşanan bir dizi doğa katliamı nedeniyle artmış, yaşanan sorunlardan endişe duyan kesimlerin verdiği mücadeleler de buna paralel olarak artış göstermiştir. Türkiye'nin değişik bölgelerinde, bilime, hukuka, doğaya ve insana rağmen bir çok yatırım gündeme gelebilmiştir. Bu yatırımların bir yatırımdan çok "Katliam" olduğunu düşünen kesimler, Bergama'da Siyanürlü Altına, Akkuyu'da Nükleer Santrale, Hasankeyf'de Yokoluşa, Çanakkale Çan'da Termik Santrale, Çamlıhemşin'de, Fırtına Vadisinde Hidro Elektrik Santralına, Kocaeli Seka Fidanlığı'nda Ford Fabrikasına, Sakarya'da İpekyolu Serbest Bölgesi'ne, Sarıyer Ormanlarında Koç Üniversitesi'ne, İznik Gölü Kıyısında Cargill Fabrikasına karşı duruşlarını netleştirmiştir. Bu karşı duruş "plansızlık" anlamına gelen "koşulsuz kalkınma ve sınırsız büyüme" politikasının reddidir.

Karadeniz

Plansızlığın hüküm sürdüğü ülkemizde her geçen gün artan çevre sorunlarından Karadeniz Bölgesi de payını almaktadır. Başlangıçta söz ettiğim doğa üstü anlayış "Nasıl Kullanabilirim" anlayışının oldukça vahim örneklerini yaşayan Karadeniz'de en büyük sorunun deniz kirliliği olduğu görülmektedir.

Karadeniz, su yenilenmesinin sadece İstanbul ve Çanakkale Boğazları yolu ile gerçekleştiği kapalı bir denizdir. Bugün için Karadeniz'e yılda 111.000 ton petrol karıştığı belirtilmektedir. Yapılan araştırmalar bu petrolün sadece 760 tonunun Türkiye kaynaklı olduğunu gösterirken, Tuna nehri yoluyla Karadeniz'e ulaşan petrol miktarının 53.300 ton/yıl olduğu belirtilmektedir. Bu oran Karadeniz'deki petrol kirliliğinin % 48'ine eşittir. Son yıllarda yapılan çalışmalarda Karadeniz içinde bulunan ve yok olma tehlikesi taşıyan flora ve fauna elemanlarından 110 türün acil korumaya alınması gerektiği belirtilmektedir. Karadeniz'de kıyısı olan ülkelerin bilim adamları mevcut durumun Çevre Eylem Planı'nın acilen hazırlanması gerektiğini belirtmektedirler. Karadeniz bölgesinde yaşanan "nasıl kullanırım, nasıl tüketirim" anlayışının sonucu ortaya çıkan diğer bazı çevre sorunlarına da dikkati çekmek gerektiğine inanıyorum. Bunların başında az önce de sözünü ettiğim ülke çapında büyük bir tepkiye yol açan Fırtına

Vadisi'nde yapılmak istenen Baraj, Çoruh nehri üzerinde düşünülen seri barajlar sayılabilir. Yine güncel olan Karadeniz Otoyolu yapımı ve deniz dolguları ile dolgu malzemelerinin sağlanmasının yarattığı sorunlar, Ağaç kesimi ve tarımsal kullanıma dönüşürme ve bunun sonucunda yaşanan sorunlar, Karadeniz'e dökülen nehir deltalarında ve sulak alanlarda yaşanan işgaller sayılabilir. Tüm bu örneklerde de olduğu gibi yatırım olarak adlandırılan, bir plan dahilinde yapılması gereken, bu uygulamaların, bilimi, doğayı, doğada yaşayan diğer canlıları görmezden geldiği, katılımı reddettiği yanı tam anlamıyla plansızlığı tanımladığı görülüyor.

Çevre ve Politika

Planlama bir karar süreci olarak, doğal ve kültürel çevreyi korumayı temel amaçlarından biri olarak görmek ve düzenlemelerini buna uygun yapmak durumundadır. Ancak ülkemizde uzun yıllardan beri tercih edilen planlamaya yönelik tek politika "plansızlık politikasıdır". Ülkemiz yöneticileri planlamaya ve korumaya yönelik var olan kuralları, önlerinde engel olarak gördükleri anda yeni kurallar, düzenlemeler hazırlamakta bunları dayatmaktadır. Bilinçli kesimlerin, meslek odalarının, sivil toplum örgütlerinin artan mücadelesi, yargı yolu ile elde edilen kazanımların karşısına ülke yöneticileri, Tahkim Yasası, Endüstri Bölgeleri Yasa Tasarısı benzeri düzenlemeleri kuşanarak çıkmaktadırlar.

Yaşanan mücadelenin en hoş sonuçlarından biri, yöneticilerin halktan öğrendiğini halka karşı kullanmaya çalışmasıyla ortaya çıkmıştır. Susurluk kazası sonrasında halk hareketi olarak başlayan bir dakika kararlık eylemi ile yükselen toplumsal bilincin yarattığı korkudan esinlenen ülke yönetimi, çevre katliamına yol açacak Fırtına Vadisi, Akkuyu Nükleer Santrali, Çan Termik Santrali, Yatağan Termik Santrali vb. bazı yatırımları dayatmak için şaltlere uzanmış ve halkı elektriklerini kesmekle tehdit edebilmiştir. Tüm dünyada planlı olarak adlandırılan gelişmelerin yarattığı çevre sorunları tartışılır ve çözüm önerileri geliştirilirken, ülkemizde planlamanın yerleşmesi için verilen mücadele öne çıkmış, yasa ile korulan kuralların uygulanmasını sağlamak öncelikli amaç haline gelmiştir.

Hata mı? Suç mu?

Ülke yönetiminden başlayan bu plansızlık politikasının tercihi, yerel yönetimlere de aynen yansımakta özellikle ülkemiz kentlerinin durumu gözleendiğinde bu tercihin sonuç ürünleri kör göze batmaktadır. Var olan planlama sistemimizin doğal çevreyi ve kültürel çevreyi korumayı, öncelikli sorun olarak görmediğini biliyoruz. Fakat acaba ülkede var olan kurallara aynen uyulsa gerçek anlamda bir planlamadan söz edilebilir mi? Bu sorunun yanıtı da olumsuz. Çünkü ülkemizde planlama sistemi diye bilinen, uygulanan sistem "İmar Planlama Düzeni"nin gerçek anlamda bir planlama olmadığı da bilinen bir diğer gerçekliktir.

Bu düzende eğitimi almadığı bir konuda insanlar yetkilendirilmekte, İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropollerin planlama yetkisi dahi kamu kurumlarında geçen çalışma yıllarının sonunda verilen bir emekli ikramiyesi gibi görülmektedir. Tüm alanlarda olduğu gibi planlama konusunda da verilen eğitimin yetersizliği, son yıllarda hızla düşen üretim kalitesiyle kendini göstermektedir. Toplumun tüm kesimlerinde hissedilen çürümüşlük planlama alanında görev yapan meslektaşlar üzerinde ekonomik baskıyı arttırmaktadır. Mesleki Etik konusunda yeterli bilince erişmemiş meslek adamlarını politikanın ve rantın baskısından uzaklaştıramazken, doğal ve kültürel çevreyi gözetken bir ürün beklemek hayal haline gelmektedir.

Üretilen kısmen başarılı bazı ürünler, öncelikle uygulamayı yürüten yerel yönetimler tarafından yapılan değişikliklerle daha sonra da uygulama aşamasında, gerek arsa sahibine maksimum sayıda parsel üretmeyi ilke edinmiş harita mühendislerimiz tarafından, gerekse bu parseller üzerinde maksimum inşaat alanı kullanmayı başarı olarak gören mimarlarımız tarafından şekillendirilmektedir.

Yetki Kavgası! Neyin Kavgası?

Bunca sorunun dile getirildiği planlama alanında karar verici ve yasa koyucu konumunda olanlar ise planlamanın nasıl bir silah olduğunun bilinciyle yetki kavgası yapmaktadır. Dünyanın başka bir ülkesinde çok zır görülecek bir aymazlık ülkemizde yaşanmakta, yapılmaya başlandığı yıllardan bu yana rant dağıtım tablosuna dönüşen çevre düzeni planlarının içeriğinde olumlu hiçbir değişim gözlenmezken, iki bakanlık arasında yetki kapma savaşı resmi gazete aracılığı ile sürdürülmektedir. Yetki bölüşümü ülkemizde artan bakanlık sayısına paralel olarak artmakta, neredeyse tüm bakanlıkların planlama yetkisine sahip olacağı bir aşamaya doğru gidilmektedir. Bugün için ülkemizde plan onama yetkisine sahip kurum sayısı yirmiyi aşmıştır. Yerel Yönetimlerin dışında Bayındırlık Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Orman Bakanlığı gibi bakanlıklar dışında GAP İdaresi, Özelleştirme İdaresi, Toplu Konut İdaresi, Arsa Ofisi, İller Bankası gibi kurumlar plan yapma veya onama yetkisi ile donatılmış durumdadır. Her sektör kendi alanında yetkiyi ele geçirmek ya da elinde tutmak savaşı vermektedir. Bunca parçalanmışlığın ve farklı amaçlarla çalışan kurum ve kuruluşların elinde olan yetki ile çevreyi gözetken bir planlama olası değildir. Bir de 1960'lı yıllarda başlayan "Bize Plan Değil Pilav Lazım" söylemini şiar edinmiş politik anlayışın varlığı ile bu anlayışın hakimiyetinde son yıllarda yaşanan bazı uygulamalar ve bu uygulamaların acı sonuçları dkkate alınır, ülkemizde süren sistemin ilkesinin, önce doğa değil para, önce kültür değil yozlaşma, önce toplum değil yandaş, önce kent değil rant olduğu görülecektir. Yaşanan örnekler de göstermiştir ki ülkemizde çevreyi gözetken bir planlamadan söz edilebilmesi için, öncelikle çevreyi gözetken bir politik bilince, toplumsal birliğe, çevreyi gözetken bir ülke yönetimine ve yerel yönetime gereksinim vardır.

Hayallerin gerçek olması dileğiyle.

Necati Uyar - TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

23 Nisan 2001 tarihli Evrensel gazetesinde yayınlanmıştır.

TAKSİM-YENİ KAPI METRO PROJESİ TARTIŞILDI

Taksim-Yenikapı metro projesinin ayrıntılarını ve proje ile ilgili olarak planlama ve koruma bağlamında uygulamada ortaya çıkan sorunları tartışmak amacıyla 04. 04. 2001 tarihinde İstanbul I nolu Koruma Kurulu'nda düzenlenen toplantıya; odamızı temsilen İstanbul Şube II. Başkanı Özcan Biçer, Şube Sekreteri Ali Rıza Nurhan ve Şube Yönetim Kurulu Üyesi Pınar Özden katılmışlardır. Toplantıda, metro güzergahının sorgulanması, Haliç üzerinden köprü ile geçişin tartışılması ve köprünün estetiği gibi konularda odamızın görüşleri istenmiştir. Anılan konulara ilişkin olarak; İstanbul'da ve Tarihi Yarımada'da üst plan kararları gereğince metroya ihtiyaç olduğu ancak metro güzergahı konusundaki tartışma için geç kalındığı belirtilmiştir. Metro inşaatının hızla ilerleyerek bitme aşamasına geldiği, Koruma Kurulu'nca olumlu görüş verilmesi dahi inşaatın bitirileceği, dolayısıyla da güzergah tartışması için geç kalındığı, toplantıya katılan üyelerimiz tarafından dile getirilmiştir. Haliç geçişi içinse; mümkün olması halinde en uygun yöntemin, haliç tabanı altından ana kayaya ayaklarla oturtulmuş tüp-tünel geçişi olacağı, ancak bu konudaki teknik imkansızlıklar dikkate alındığında köprü ile geçişin zorunlu olması halinde, Haliç üzerine bir üçüncü köprü yapmaktansa, Unkapanı köprüsünün yıkılarak kara yollarını da içerecek yeni bir köprünün yapılması gerektiği belirtilmiştir. Bu çözümün metro güzergahında ufak bir değişiklik ile gerçekleştirilmesinin mümkün olacağı da ifade edilmiştir.

KUZGUNCUK BOSTANI BİLİRKİŞİ GEZİSİ

Kuzguncuk Bostanının yapılaşma tehlikesinden kurtulması için açılan ve Kuzguncuk yaşayanları tarafından da desteklenen dava için 6. İdari Mahkemesi'nce atanan bilirkişiler; Prof. Dr. Güzin Konuk, Doç. Dr. Güzin Kaya, Doç. Dr. Akın Eryoldaş'a 19. 04. 2001 tarihinde yapılan Bilirkişi incelemesinde, Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Murad Yazıcı ve Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan eşlik etmişlerdir. Odamızca açılan bu dava ile ilgili görüşlerimiz, savlarımız ve konu ile ilgili yeni gelişmeler Mahkeme hakimi ve bilirkişilere aktarılmıştır.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI KONULU TOPLANTI DÜZENLENDİ

17.04.2001 tarihinde Marmara Boğazlar Belediyeler Birliği'nce, İstanbul Gibi İstanbul Projesi kapsamında

düzenlenen Tarihi ve Kültürel Mirasın Korunması konulu toplantıya odamız adına Şube Yönetim Kurulu Üyesi Pınar Özden katılmıştır. Toplantıda, Odamız adına ortaya konulan temel görüşler şunlardır.

- 1- İstanbul, özünde dinamizm saklı bir şehirdir. Değişken ve devingendir; gelişime açıktır. Bu nedenle kültür mirasını korurken, bir yandan da yenilenme sorunsalı söz konusudur. Konu başlığı genişletilmeli, kültür mirasının korunması değil, "kültür mirasının korunması ve yenilenmesi" olarak ele alınmalıdır. Yaşatarak korumak için bu zorunludur.
- 2- Kültür mirasının korunması, daha geniş kapsamda anlaşılmalıdır. Yalnızca tarihi eserler, anıtlar kültür mirası olarak sayılmamalı, kente özellik veren kent parçaları da koruma kapsamına alınmalıdır (Levent'in bahçeli villa karakteri ve Kasımpaşa'da ki özgün bir çingene mahallesi örnek gösterilmiştir). Bu gibi bölgeler kent kültürünün bir parçasıdır.
- 3- İstanbul da benzer özellik gösteren belediyeler arasında birlikler kurma ve gelirlerini ortak bir havuzda toplayarak, bu alana eşit olarak kullanma olanakları araştırılmalıdır. Yine bu birliklerin sorumlu oldukları alan sınırları içinde oluşturulacak ve geliri bu alanlardaki müze, otopark, çay bahçesi, kültür merkezi ve benzerlerinden sağlanacak yerel fonlar ile alanın korunmasına katkıda bulunulabilir.
- 4- Korumada temel ilke; konut alanlarının, içindeki yerleşik sakinleri ile birlikte korunması ve yaşatılmasıdır. Ancak kimi yerlerde yerleşik sakinlerin yerine, işsiz, bekar, marjinal sektörde çalışan, vasıfsız bir nüfus kitlesinin yer alması nedeniyle, bu mümkün olamamaktadır. Korunacak alanlarda yaşayan bu nüfus coğrafyasının araştırılması ve İstanbul'un korunacak alanlarının sosyoloji haritasının oluşturulması, korumada önemli bir adım olacaktır.
- 5- Mülkiyet sorunu, korumada temel problemlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurumlararası bir çalışma ile gerekirse kurumlara yasal olarak zorlamak suretiyle korunacak alanların mülkiyet durumları açığa kavuşturulmalıdır. Sahipsiz yapıların kamuya geçmesi ve restore edilerek yaşatılması, bu yapıların bulunduğu alanlarda bir kentsel dönüşüm sürecinin önderliğini yapacaktır.

Toplantıdan çıkan sonuçlar:

- 1) Sorunların çözümüne bakarken alışılmış yöntemleri silmek gerekmektedir.
- 2) Bilimi, yönetimin içine dahil etmek zorunluluğu söz konusudur.
- 3) Özerk bir kurum yada yönetsel yapı düşünülecektir.
- 4) Etkin bir yönetim kurulmalıdır.
- 5) Yönetimde bütüncüllük sağlanmalıdır.
- 6) Planlama ve koruma birbirini beslemek zorundadır.

Ortaklığı öne koyan ve koordinasyon sağlayan bir yönetim modeli bulunmalıdır. Demokrasi ve özerkliği bağdaştıran bir yapı kurmak gerekmektedir.

YAPI 2001 İSTANBUL FUARI AÇILIYOR

24. YAPI 2001 İSTANBUL FUARI, 2-6 Mayıs 2001 tarihleri arasında yaklaşık 450 firmanın katılımıyla TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi/Beylikdüzü'nde kapılarını açıyor. Yapı-Endüstri Merkezinin Odamız Genel Merkezine ilettiği bilgilere göre; Sergilenecek Ürün Grupları, Ücretsiz Otobüs Seferleri, Fuar Planı ve daha bir çok bilgi için www.yem.net adresli internet sitesinden yararlanılabilir. Ayrıca ilgilenenler, İnternet üzerinden "Serbest Giriş Kartı" başvurusu yapabilmekteler. Serbest Giriş Kartları bir hafta içerisinde ilgililere ulaştırılmaktadır. Fuar kapsamında yer alan etkinlikler ile ilgili detaylı bilgiler aşağıda verilmektedir.

2-6 Mayıs 2001

SERGİLER

"1999 Ağustos İzmit Depremi Fotoğrafları"

Saat: 11.00-19.30

Yer: TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi

Düzenleyen: Prof. Dr. Aykut Barka ve Yapı-Endüstri Merkezi

2 Mayıs 2001

PANEL

"Barajlar Altında Kalan Kültürel Değerlerimiz "

Saat: 15.00-17.30

Yer: TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi, Karadeniz Salonu

Panelistler: Prof. Dr. Zeynep Ahunbay, Prof. Dr. Cengiz

Eruzun, Orhan Silier, Aksel Tibet, Ahmet Yaraş

5 Mayıs 2001

KONFERANS

"Depremler Önceden Tahmin Edilebilir mi?- Son 30

Yıldaki Gelişmeler "

Saat: 15.30-16.30

Yer: TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi, Karadeniz Salonu

Konuşmacılar: Prof. Dr. Aykut Barka

6 Mayıs 2001

KONFERANS

"Enerji Mimarlığı "

Saat: 13.00-15.00

Yer: TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi, Karadeniz Salonu

Konuşmacılar: Çelik Erengeçgin/Mimar

BAŞSAĞLIĞI

İstanbul Üniversitesi'nde ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nde devam eden öğretim üyeliğinde, hukukun üstünlüğünü ilke edinmiş olan Dr. Hatice KANSU trafik terörünün son kurbanlarından biri oldu. "İmar ve çevre hukuku" gibi tüm toplumun yaşamını düzenleyen çok özel bir alanda Türkiye'nin yetiştirdiği nadir akademisyenlerden biri olan KANSU; akademik yaşamında çalışkanlığı, titizliği, bilimsel ahlakı, ilkeli tavırlarıyla ve bilgisini öğrencileri, diğer öğretim üyeleri ile paylaşmayı şiar edinmiş olmasıyla çok özel bir yere sahipti. Ne yazık ki, hayatını "kamusal alanın düzenlenmesine" adanmış bir bilim insanı, "kamusal alanın denetlenememesinin" kurbanı oldu.

Ailesine, yakınlarına, Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üye ve Elemanlarına ve öğrencilerine başsağlığı dileriz.

ŞPO Yönetim Kurulu

Dr. HATİCE KANSU
1953 - 2001

TMMOB Şehir Plancıları Odası

Aylık Haber Bülteni

Şehir Plancıları Odası Adına

Sahibi

Necati UYAR

Tunus Cad. 50A/13 K.Dere/ANKARA

Tel: (0312) 4678443

Yazı Kurulu:

Osman BALABAN (G.M.)

Aynur ÇAKIR (G.M.)

Erhan DEMİRDİZEN (G.M.)

Başak ERBİL (Ank. Şb.)

Ahmet TURGUT (İst. Şb.)

Necati UYAR (G.M.)

Bülten Üyelere ve Oda Birimlerine

ücretsiz gönderilir.

AYDA BİR YAYINLANIR

Baskı: Yiğit Ofset

Tel: (0312) 4173040

ODTÜ Yerleşkesi, İnönü Bulvarı
06531 Ankara / Türkiye
Telefon : +90 (312) 295 9000
Faks : +90 (312) 295 9090

TÜRKİYE'NİN İNTERNETİ TR.NET

1990'lı yılların ikinci yarısı bilişim teknolojilerinin Türkiye'de hızla yaygınlaşmasına tanıklık etmiştir. İnternet bilişim sektörü içinde son yıllarda en çok dikkat çeken konuların başında gelmektedir.

"Türkiye'nin İlk İnternet Servis Sağlayıcısı" olan TR.NET kuruluşundan gelen amatör ruhu kaybetmeden profesyonel hizmet anlayışı ve deneyimli kadrosu ile uzun yıllardır Türkiye'nin kurumsal İnternet sektörüne yön vermektedir.

Kuruluşunda olduğu gibi sonraki çalışmalarında da birçok ilke imza atmış olan TR.NET 2000 yılı Nisan ayında çoğunluk hissesinin Vakıfbank tarafından satın alınması ile geniş çaplı yatırımlar sürecine girmiş; bugün Türkiye'ye hesaplı, kaliteli ve güvenli İnternet erişim hizmeti vermeye hazır hale gelmiştir. Bu altyapı çalışmaları ile TR.NET İnternet bağlantı hızını toplanda 76 Mbps hızına çıkarmıştır.

TR.NET'in Ankara Merkez ofisi üzerinden 34 Mbps TTNET ve 10 Mbps UYDU, İstanbul Şişli ofisi üzerinden 34 Mbps TTNET İnternet bağlantısı bulunmaktadır.

TR.NET, ERE üzerinden sağlamış olduğu uydu ile İnternet bağlantısını birkaç aylık bir çalışma sonunda 34 Mbps hızına yükseltecektir.

TR.NET altyapı yatırım çalışmaları çerçevesinde sadece İnternet bağlantı hızını arttırmakla kalmamış TTNET'in hizmet vermekte olduğu Türkiye'nin yedi bölgesinde POP noktalarını kurmaya başlamıştır. TR.NET altyapı çalışmalarının tamamlanmasının akabinde Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Samsun, Erzurum illerinde on ofisi üzerinden Kiralık Hat, Frame Relay ve X25 hizmeti verecektir. Ayrıca oluşturulan altyapı bu ofisler üzerinden tüm Türkiye'de VPN hizmeti verilebilecek hale gelecektir.

TR.NET Ankara, İstanbul ve İzmir'deki dört merkez ofisinin altyapısını 622 Mbps, Adana, Bursa, Samsun ve Erzurum illerindeki ofislerinin altyapısını ise 155 Mbps hızındaki fiber optik hatlar ile sağlamıştır. Dört büyük TR.NET ofisinin bulunduğu Ankara, İstanbul ve İzmir illeri birbirlerine aktif yedeklemeli olarak bağlıdır. Bu ofislerde ayrıca Türk Telekom tarafından kullanılmakta olan üç data şebekesinin de bağlantı noktası mevcuttur (Alcatel, NewBridge ve DXX). Adana, Bursa, Erzurum ve Samsun TR.NET ofisleri İstanbul ve Ankara TR.NET merkez ofislerine bağlıdır ve bu iller İnternet erişimlerini Ankara ve İstanbul merkez ofisleri üzerinden sağlamaktadırlar.

TR.NET sürekli takip edilen istatistikleri ile omurga bağlantılarında herhangi bir sıkışıklık yaşanmasına imkan vermemektedir. TR.NET'in herhangi bir sorunun yaşanmasına mahal vermeden hatlarını arttırabilecek altyapısı kurulu bulunmaktadır.

Bir Vakıfbank iştiraki olan TR.NET'in Kurumsal İnternet Erişimlerine yönelik ayrıntılı bilgileri +90 (312) 295 9200 numaralı telefondan Satış Temsilcilerimizle görüşerek veya hizmetler hakkında daha ayrıntılı bilgi istediğinizi içeren bir dökümanı e-posta olarak sales@tr.net adresine veya faks olarak +90 (312) 295 9090 numaraya göndererek alabilirsiniz.

TR.NET tüm İnternet hizmetlerinin sunulduğu ilk İnternet kafesini Club TR.NET 06 adıyla Ankara Tunali Hilmi Caddesinde 30 Ekim 2000 tarihinde açmıştır. İstanbul ve diğer illerde de yeni İnternet kafeler açılacaktır. Club TR.NET 06'da Vakıfbank 724 İnternet Bankacılığı üyelerine ücretsiz olarak özel bir bölümde hizmet sunulmaktadır.